

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL V. Ž. SKUNDO**

2020 m. balandžio 15 d. Nr. S-56 (7-43/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininkės Editos Galiauskaitės, narių Evaldo Raistensio (pranešėjas), Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo V. Ž. (toliau – Pareiškėjas) 2020-02-22 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius, VMI) 2020-02-17 sprendimo grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-30357 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas, Inspekcijos 2020-02-17 sprendimas Nr. 331-30357). Pareiškėjas ir Atsakovo atstovas Ernestas Fedorovičius 2020-04-09 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjo teigimu, Inspekcija neteisėtai nusprendė jam išmokėti tik 80 Eur, t. y. skirtumą tarp Pareiškėjo sumokėto 100 Eur žyminio mokesčio ir 20 Eur baudos už administracinį nusižengimą. Paaiškina, kad Inspekcijai du kartus pranešė, jog byla dėl skundžiamame sprendime nurodytos baudos už administracinį nusižengimą dar nebaigta, Klaipėdos miesto apylinkės teismo 2019-10-11 sprendimas, kuriuo bauda Pareiškėjui skirta, apskųstas Klaipėdos apygardos teismui, o dėl kito teismo posėdžio datos jis informacijos neturi.

Nurodo, kad Inspekcija 2019-11-15 pranešime apie priimtą sprendimą dėl skundo nurodė, jog gavo informaciją dėl 2019-11-11 sprendimo Nr. AN-N2-345-417/2019 netenkinti skundo, tačiau Inspekcija nenurodė, iš kur ši sprendimą cituoja. Pareiškėjo nuomone, šiuo atveju yra pažeistos Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimo kodekso nuostatos ir jis pasirengęs skųsti instanciją, kuri padarė šį pažeidimą. Pareiškėjas prašo panaikinti Inspekcijos sprendimą ir įpareigoti Inspekciją grąžinti Pareiškėjui neteisėtai išieškotą 20 Eur baudą bei nurodyti instituciją, kuri suteikė informaciją apie 2019-11-11 sprendimą.

Inspekcija skundžiamu sprendimu iš Pareiškėjo turimos 100 Eur žyminio mokesčio permokos nusprendė Pareiškėjui grąžinti 80 Eur į Pareiškėjo bankinę sąskaitą, o 20 Eur įskaityti įmokos kodu 1001 „Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojami deklaruojami mokesčiai ir nuo 2015-07-01 paskirtos baudos už administracinius nusižengimus, mokami vienu įmokos kodu“. Nurodyti papildomi sprendimo motyvai: 20 Eur įskaityti į baudos už administracinius nusižengimus nepriemoką (ROIK Nr. 19102471729).

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas tenkintinas iš dalies. Skundžiamas Inspekcijos 2020-02-17 sprendimas Nr. 331-30357 naikintinas, o Pareiškėjo prašymas grąžinti žyminio mokesčio permoką perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Mokestinis ginčas tarp šalių vyksta dėl skundžiamo sprendimo dalies negrąžinti Pareiškėjui 20 Eur žyminio mokesčio permokos teisėtumo ir pagrįstumo.

Inspekcija skundžiamu sprendimu nusprendė Pareiškėjui grąžinti 80 Eur, o likusius 20 Eur įskaityti į baudos už administracinius nusižengimus nepriemoką. Ginčijamame sprendime nėra nurodyta, tačiau byloje pateiktame dokumente „Užduotis“ (sukūrimo data 2020-03-02) nurodyta, kad Mokesčių apskaitos informacinės sistemos (toliau – MAIS) duomenimis Inspekcija gavo Administracinių nusižengimų registro 2019-11-15 pranešimą Nr. AN2-345-417/2018, kuriame nurodyta, jog Klaipėdos apygardos teismas paliko nutarimą nepakeistą ir skundo netenkino, skyrė Pareiškėjui 20 Eur baudą už administracinį nusižengimą. Kadangi Pareiškėjas iki baudos sumokėjimo termino (2019-12-24) baudos nesumokėjo, 2020-02-17 priimtas skundžiamas sprendimas įskaityti 20 Eur žyminio mokesčio permoką į baudos už administracinį nusižengimą nepriemoką. Posėdžio Komisijoje metu Inspekcijos atstovas taip pat nurodė, kad skundžiamas sprendimas priimtas atsižvelgus į tai, jog MAIS atsirado įrašas apie Pareiškėjui skirtą 20 Eur baudą už administracinį nusižengimą ir apie Klaipėdos apygardos teismo nutartį netenkinti Pareiškėjo skundo dėl skirtos baudos.

Pareiškėjas su tokia mokesčių administratoriaus pozicija nesutiko ir skunde Komisijai nurodė, kad administracinė byla dėl 20 Eur baudos skyrimo dar nebaigta, nes Klaipėdos apylinkės teismo 2019-10-11 nutartis skirti Pareiškėjui 20 Eur baudą apskūsta Klaipėdos apygardos teismui. Po Komisijos posėdžio Pareiškėjas Komisijai pateikė Klaipėdos apygardos teismo 2020-04-01 pranešimą, kuriuo Pareiškėjas informuotas, jog Klaipėdos apygardos teisme rašytinio proceso tvarka 2020-04-24 8.40 val. bus nagrinėjama Pareiškėjo administracinio nusižengimo byla pagal Pareiškėjo skundą dėl Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rajono rūmų 2019-10-11 nutarties.

Įvertinusi Pareiškėjo skundo ir Komisijos posėdžio metu išsakytus argumentus, byloje esančius ir papildomai pateiktus dokumentus bei Inspekcijos atstovo posėdžio metu pateiktus argumentus, Komisija daro išvadą, kad ginčo atveju Inspekcija, priimdama skundžiamą sprendimą, neišnagrinėjo visų su ginčo permokos grąžinimu Pareiškėjui susijusių aplinkybių.

Mokesčių permokų grąžinimo klausimus reglamentuoja 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) bei su jo įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai. Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokestinei nepriemokai padengti. To paties straipsnio 5 ir 7 dalyse nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka permokos sumas įskaičius mokestinei nepriemokai padengti, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu. <...> Jei atitinkamo mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčių administratorius privalo grąžinti mokesčių mokėtojui mokesčio permoką tokia tvarka. Mokesčio permoka grąžinama per 30 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos. MAĮ 87 straipsnio 6 dalyje mokesčių administratoriui suteikta teisė patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą, kai prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, o bendroji pareiga pagrįsti permokos susidarymo realumą ir prašymo ją grąžinti pagrįstumą tenka mokesčių mokėtojui.

Komisija pažymi, kad nagrinėjamu atveju ginčo dėl žyminio mokesčio permokos pagrįstumo nėra. Byloje pateikta Vilniaus miesto apylinkės teismo 2020-01-31 nutartis civilinėje byloje Nr. 2-4383-1080/2020 dėl žyminio mokesčio grąžinimo Pareiškėjui. Minėta teismo nutartimi nuspręsta Pareiškėjui grąžinti sumokėtą žyminį mokesį 100 Eur. Pareiškėjas pateikė Inspekcijai 2020-02-10 prašymą grąžinti jam 100 Eur žyminio mokesčio permoką, tačiau, kaip minėta, Pareiškėjui ginčijamu sprendimu grąžinta tik 80 Eur suma.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rajono rūmų 2019-10-11 nutartimi Nr. II-345-659/2019 (toliau – Klaipėdos apylinkės teismo 2019-10-11 nutartis) Pareiškėjui skirta 20 Eur bauda už administracinį nusižengimą. Pareiškėjas minėtą Klaipėdos apylinkės teismo nutartį apskundė Klaipėdos apygardos teismui. Klaipėdos apygardos

teismas 2019-11-11 nutartimi Nr. AN2-345-417/2019 nutarė Pareiškėjo administracinio nusižengimo bylą perduoti Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rajono rūmams spręsti klausimą dėl praleisto termino apeliaciniam skundai paduoti atnaujinimo. Kaip nurodė Pareiškėjas, terminas apeliaciniam skundai paduoti atnaujintas ir, kaip minėta, administracinio nusižengimo byla pagal Pareiškėjo skundą dėl Klaipėdos apylinkės teismo 2019-10-11 nutarties Klaipėdos apygardos teisme bus nagrinėjama 2020-04-24.

Taigi, kaip matyti iš aukščiau išdėstytų aplinkybių, nagrinėjamu atveju dar nėra priimta galutinė teismo nutartis dėl Pareiškėjui skirtos 20 Eur baudos už administracinį nusižengimą, t. y. nėra išspręstas klausimas dėl Pareiškėjui skirtos 20 Eur baudos už administracinį nusižengimą teisėtumo ir pagrįstumo. Tačiau į MAIS gautas Administracinių nusižengimų registro 2019-11-15 pranešimas Nr. AN2-345-417/2018, jog Klaipėdos apygardos teismas paliko nutarimą nepakeistą ir skundo dėl skirtos baudos netenkino. Atsižvelgdama į MAIS esančius duomenis, Inspekcija 2019-11-15 pranešimu apie priimtą sprendimą dėl skundo ir informavo Pareiškėją, jog gavo informacijos apie priimtą 2019-11-11 sprendimą netenkinti skundo Nr. AN2-345-417/2019. Nors mokesčių administratorius rėmėsi MAIS esančiais duomenimis, tačiau jam buvo žinomos aplinkybės dėl Klaipėdos apygardos teismo 2019-11-11 priimtos nutarties Nr. AN2-345-417/2019 ir jos turinio. Komisijai 2020-04-09 el. paštu pateikdama Klaipėdos apygardos teismo 2019-11-11 nutartį, Inspekcija nurodė, kad minėta nutartimi byla buvo perduota atgal Klaipėdos apylinkės teismui spręsti klausimą dėl termino atnaujinimo. Minėtas aplinkybes Komisijos posėdžio metu patvirtino ir Inspekcijos atstovas, nurodydamas, jog apie teismo priimtą sprendimą dėl termino atnaujinimo duomenų neturi, tačiau pažymėjo, jog priimant skundžiamą sprendimą buvo remiamasi MAIS Administracinių nusižengimų registro pateiktais duomenimis. Atsakydamas į Komisijos narių klausimą, kas į sistemą įkėlė aukščiau nurodytus duomenis, Inspekcijos atstovas nurodė, kad, jo nuomone, Klaipėdos apygardos teismas.

Taigi, įvertinus byloje esančius duomenis dėl Pareiškėjui skirtos baudos už administracinį nusižengimą (20 Eur), kurios padengimui (įskaitymui) Inspekcija skundžiamu sprendimu panaudojo dalį Pareiškėjo turimos 100 Eur žyminio mokesčio permokos, matyti, kad šie duomenys yra skirtingi ir prieštaringi. MAIS Administracinių nusižengimų registro pateiktais duomenimis, kuriais rėmėsi Inspekcija, Klaipėdos apygardos teismas 2019-11-11 nutartimi paliko nutarimą nepakeistą ir Pareiškėjo skundo dėl skirtos baudos netenkino, tačiau Klaipėdos apygardos teismo 2019-11-11 nutartimi Nr. AN2-345-417/2019 iš esmės klausimas dėl Pareiškėjui skirtos baudos už administracinį nusižengimą net nebuvo sprendžiamas.

Mokesčių administratorius ginčo situacijoje pažeidė viešajame administravime galiojantį objektyvumo ir nešališkumo principą viešojo administravimo subjektus įpareigojantį atsižvelgti ir tinkamai įvertinti visus su konkrečiu administraciniu aktu susijusius svarbius veiksnius, o priimamą individualų administracinį aktą įpareigoja pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas MAĮ 32 straipsnio, nustatančio mokesčių administratoriaus pareigas, nuostatas, taip pat yra konstatavęs, kad mokesčių administratoriaus veikla privalo griežtai atitikti įstatymų reikalavimus, būti pagrįsta teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, tiesiogiai susieta su įstatymų pavestų funkcijų ir uždavinių įgyvendinimu. Tik tokia mokesčio administratoriaus veikla laikytina teisėta (pavyzdžiui, 2005-06-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-04-685-05; 2007-02-09 sprendimas adm. byloje Nr. A-180-127-07; 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas adm. byloje Nr. A-556-336-11, publikuotas „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 21, 2011 m.).

Ginčo atveju Inspekcija, vykdydama savo pareigą pagrįsti administracinį sprendimą įrodymais (MAĮ 67 straipsnio 1 dalis), nesurinko pakankamai faktinių duomenų, turinčių užtikrinti priimamo administracinio sprendimo, kuriuo nustatoma mokestinė nepriemoka, pagrįstumą. Inspekcija priimdama sprendimą dėl permokos grąžinimo, duomenis, susijusius su pateikto prašymo pagrįstumu, vertino formaliai, atsižvelgdama tik į MAIS pateiktą Administracinių nusižengimų registro pranešimą ir neatsižvelgė bei nevertino aplinkybių, jog

šiuo pranešime nurodyta Klaipėdos apygardos teismo 2019-11-11 nutartimi byla buvo perduota atgal Klaipėdos apylinkės teismui spręsti klausimą dėl termino atnaujinimo. Atsižvelgdama į tai ir vadovaudamasi suteikta teisė perduoti mokesčių mokėtojo skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo (MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 5 punktas), Komisija konstatuoja, kad Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjo prašymas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. Mokesčių administratorius, pakartotinai nagrinėdamas Pareiškėjo prašymą, privalo išanalizuoti aukščiau nurodytas aplinkybes ir, nepaisant to, kad MAIS duomenimis Pareiškėjui skirta 20 Eur bauda už administracinį nusižengimą palikta galioti, įvertinus Klaipėdos apygardos teismo 2019-11-11 nutarties Nr. AN2-345-417/2019 turinį, dėl esančių prieštaravimų pasisakyti, juos įvertinti bei pašalinti ir, tik išsiaiškinus visas su ginčo klausimu dėl žyminio mokesčio permokos grąžinimu susijusias aplinkybes (ar Pareiškėjas faktiškai turi / neturi nesumokėtų baudų už administracinius nusižengimus), priimti esamą situaciją atitinkantį sprendimą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-02-17 sprendimą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-30357 ir perduoti Pareiškėjo V. Ž. skundą Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nagrinėti iš naujo.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė	Edita Galiauskaitė
Komisijos narys	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė